

Lecture Plan		
Name of the College: Government College of Arts, Science and Commerce. Sanquelim - Goa		
Name of Faculty: Ms. Chandramala Shripad Rane	Subject: Marathi Minor	
Paper code: MAR – 221, Writing Skills for Media	Program: S.Y.B.A.	Division: A
Academic year: 2024 -2025	Semester: IV	Total Lectures: 29
Course Objectives: १. प्रसारमाध्यमांसाठी आवश्यक लेखन कौशल्यांचा परिचय करून देणे. २. विविध समाजमाध्यमांची ओळख करून देणे. ३. विविध समाजमाध्यमांसाठी प्रतिक्रियात्मक आणि परीक्षणात्मक लेखन करणे. ४. विद्यार्थ्यांकडून विविध समाजमाध्यमांसाठी लेखन करून घेणे.		
Course Outcome: १. प्रसारमाध्यम क्षेत्रातील व्यवसाय संधींची माहिती प्राप्त होते. २. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्यांचा परिचय होतो. ३. व्यावसायिक लेखनासाठीचे लेखनतंत्र अवगत होते. ४. विद्यार्थ्यांना विविध प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन करता येते.		
Student Learning Outcome: १. प्रसारमाध्यमांसाठी आवश्यक लेखन कौशल्ये विकसित होतील. २. विद्यार्थ्यांमध्ये पत्रकारितेच्या क्षेत्रामध्ये काम करण्याची आवड निर्माण होईल. ३. विद्यार्थ्यांना अर्थार्जनाची संधी प्राप्त होईल. ४. प्रसारमाध्यम क्षेत्रातील व्यावसायिक संधींची ओळख होईल.		

Month	Lecture From	Lecture To	No. of lectures allotted	Topic, Subtopic to be covered	Exercise/ Assignment	ICT Tools	Reference books
January	01/01/2025	04/01/2025	02	अभ्यासक्रम परिचय	मुद्रित माध्यमांची ओळख करून घेणे. बातमी म्हणजे काय समजून घेणे. बातमीची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.	PPT, Smartboard	१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे, ३) उपयोजित मराठी - संतोष शेणई, उपयोजित मराठी भाग) २(४) उपयोजित मराठी १ भाग)) ५) वार्ताहरांचा वाटाड्या - अरविंद जोशी ६) बातमीदारी - सुनील माळी
				श्रेयांकन - २ मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन १) वृत्तलेखन, स्तंभलेखन, अग्रलेख			
				बातमी म्हणजे काय ?, बातमीच्या विविध व्याख्या स्वरूप व संकल्पना, बातमीलेखनाची वैशिष्ट्ये, बातमीची रचना उलट्या) (पिरॅमिडची रचना,	दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे.		
				बातमीची मूल्ये व घटक बातमी लेखनाची व्याप्ती व मर्यादा, बातमीचे विविध विषय,			
				वृत्तपत्रांचे महत्वाचे कार्य व आवश्यकता , वृत्तपत्राचे तीन घटक,			
बातमी लिहिताना लक्षात घ्यावयाच्या गोष्टी , पाळावयाची पथ्ये व							

				लेखनविषयक नियम			
January	06/01/2025	11/01/2025		बातमीलेखनाचे विविध प्रकार बातमीची बलस्थाने, बातम्या मिळविण्याचे विविध स्त्रोत	वृत्तपत्रासाठी बातमीलेखनाचे विविध प्रकार समजून घेऊन बातमी लिहिण्याचा सराव करणे.	PPT, Smartboard	१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे, ३) उपयोजित मराठी - संतोष शेणई, उपयोजित मराठी भाग) २(४) उपयोजित मराठी १ भाग)) ५) वार्ताहरांचा वाटाड्या - अरविंद जोशी ६) बातमीदारी - सुनील माळी
January	13/01/2025	18/01/2025		बातमीदाराचे महत्त्व ,			१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे, ३) उपयोजित मराठी - संतोष शेणई,
			02	उत्तम बातमीदारापाशी आवश्यक असलेले गुण	वेगवेगळी वर्तमानपत्रे गोळा करणे व दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे.	PPT, Smartboard	

							उपयोजित मराठी भाग) २(४) उपयोजित मराठी १ भाग)) ५) वार्ताहरांचा वाटाड्या - अरविंद जोशी ६) बातमीदारी - सुनील माळी
January	20/01/2025	25/01/2025		बातमीच्या प्रकारांचे विषयानुसार वर्गीकरण			१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे, ३) उपयोजित मराठी - संतोष शेणई, उपयोजित मराठी भाग) २(४) उपयोजित मराठी १ भाग)) ५) वार्ताहरांचा वाटाड्या - अरविंद जोशी ६) बातमीदारी - सुनील माळी
			02	वर्तमानपत्रासाठी बातमीचा नमुना	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन करणे व दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे.	PPT, Smartboard	

January/ February	27/01/2025	01/02/2025	02	स्तंभलेखन	वृत्तपत्रातील स्तंभलेखनाचे महत्त्व स्पष्ट करणे.	Smartboard	१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे ३) बातमीदारी - सुनील माळी
				स्वरूप, स्तंभलेखनात विचारात ध्यावयाच्या गोष्टी, स्तंभलेखनाचे विषय, स्तंभलेखनाची वैशिष्ट्ये			
February	03/02//2025	08/02/2025	02	अग्रलेख - संकल्पना संपादकीय पानाचे स्वरूप	संपादकीय पानांची आशय व मांडणी याविषयी माहिती देणे.	Smartboard	१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) वृत्तविद्देची ओळख ३) अग्रलेख, स्फुटलेख आणि वाचकांची पत्रे ४) बातमीदारी - सुनील माळी
				अग्रलेख संकल्पनेची चर्चा अग्रलेख म्हणजे नेमके काय? मराठी वृत्तपत्रांतील अग्रलेखांचे स्थान व वाटचाल अग्रलेखाचे विविध विषय			
February	10/02/2025	15/02/2025	02	पुरवणीसाठी लेखन - पुरवणी म्हणजे काय?, पुरवणीलेखनाचे विषय, वैशिष्ट्ये	विविध वर्तमानपत्रात येणाऱ्या पुरवण्या गोळा करणे.	Smartboard	१) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये २) व्यावहारिक मराठी - डॉ . स्नेहल तावरे ३) बातमीदारी -

							सुनील माळी
February	17/02/2025	22/02/2025					१) प्रसारमाध्यमे आणि समाज - डॉ. सुधीर भटकर, प्रा. विनोद निताळे, डॉ. गोपी सोरडे २) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा. डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर
			02	श्रेयांकन ४ समाजमाध्यमांसाठी लेखन समाजमाध्यमांचा वापर व फायदा	विविध समाजमाध्यमांची ओळख करून घेणे.	Mobile, Smartboard, Projector	
February/ March	24/02/2025	01/03/2025	02	१) फेसबुक - स्वरूप फेसबुक अॅप डाऊनलोड कसे करावे, फेसबुक वापर, फेसबुकमधील इतर सुविधा, फेसबुकचे फायदे	विद्यार्थ्यांना फेसबुक वापर व फायदे याबद्दल सांगणे		३) प्रसारमाध्यमे आणि समाज - डॉ. सुधीर भटकर, प्रा. विनोद निताळे, डॉ. गोपी सोरडे २) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा.

	03/03/2025	08/03/2025		३) युट्यूब युट्यूबचे स्वरूप व उपयोग, युट्यूब कसे कार्य करते?, युट्यूब अकाउंट कसा तयार करावा?, युट्यूब चॅनल कसा सुरू करावा आणि हाताळावा युट्यूबचा सामाजिक प्रभाव,	युट्यूबवर व्हिडिओ तयार करण्यासंबंधी माहिती देणे.	Mobile, Smartboard, Projector	डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर www. Wikipedia.org www. mazimarathi.com www.youtube.com
March			02				
	10/03/2025	15/03/2025		१) पॉडकास्ट - पॉडकास्टिंग म्हणजे काय?, पॉडकास्ट कोण तयार करतो आणि ऐकतो?, पॉडकास्टिंग कसे कार्य करते?, पॉडकास्ट कसा तयार करायचा, पॉडकास्टिंगचे फायदे काय आहेत?,	पॉडकास्टिंगचे फायदे सांगून ते कसे कार्य करते याबद्दल समजावून सांगणे.	Mobile, Smartboard, Projector	१) Website - techtargget.com २) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा. डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर
March			02				
	17/03/2025	22/03/2025		२) इंस्टाग्राम स्वरूप, वैशिष्ट्ये व साधने, इंटाग्राम सोबत करता येणारे कार्य, इंस्टाग्रामचे कार्य इंटाग्राम अकाउंट तयार	इंस्टाग्राम या माध्यमाचे कार्य व त्यासाठी केले जाणारे लेखन याविषयी माहिती देणे.	Mobile, Smartboard, Projector	१) मराठी विश्वकोश २) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा.
March			02				

				करण्याचे टप्पे,			डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर
March	24/03/2025	29/03/2025	02	१) ट्विटर - ट्विटर अकाउंट तयार करण्याचे टप्पे, ट्विटरचा उपयोग ट्विटर अकाउंट वापरण्याचे फायदे, ट्विटरचे कार्य व प्रतिक्रिया	ट्विटर या समाजमाध्यमांसाठी प्रतिक्रियात्मक व परीक्षणात्मक लेखन	Mobile, Smartboard, Projector	१) मराठी विश्वकोश २) Notes (Self Instructional Material) ३) प्रसारमाध्यमे आणि समाज - डॉ. सुधीर भटकर, प्रा. विनोद निताळे, डॉ. गोपी सोरडे ४) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा. डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर
March/ April	31/03/2025	05/04/2025	02	२) ब्लॉग लेखन - ब्लॉग लेखन म्हणजे काय?, ब्लॉग प्रकार, ब्लॉग लेखनाची रचना, मराठीतून ब्लॉग लिहिताना ध्यावयाची काळजी, प्रत्यक्ष ब्लॉग तयार	ब्लॉग तयार करून त्यावर प्रतिक्रिया द्यायला सांगणे.	Mobile, Smartboard, Projector	१) प्रसारमाध्यमे आणि समाज - डॉ. सुधीर भटकर, प्रा. विनोद निताळे, डॉ. गोपी सोरडे २) मराठी भाषिक

				करण्याची प्रक्रिया, ब्लॉग लेखनाचे फायदे			संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी - प्रा. डॉ. वर्षा तोडमल, प्रा. डॉ. मोरेश्वर नेरकर
April	07/04/2025	11/04/2025	01	या समाजमाध्यमांसाठी परीक्षणात्मक व प्रतिक्रियात्मक लेखन	विविध समाजमाध्यमांचा वाढता वापर, परिणाम व प्रभाव समजावून घेणे.	Mobile, Smartboard,	१) प्रसारमाध्यमे आणि समाज - डॉ. सुधीर भटकर, प्रा. विनोद निताळे, २) मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये - नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसा ठी मराठी
Assessment Rubrics	Component	Max Marks					
	ISA 1	10					
	ISA 2	10					
	ISA 3	10					
	Semester End Exam	80					

Best Two ISA will be Selected.